

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091
0301 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Synnøve Bruland, 73 19 92 22

Uttalelse - tiltak i vassdrag - uttak av grunnvann fra Farstøa - Grong vannverk

Det søkes om økt grunnvannsuttak fra to eksisterende brønner ved Farstøa i Grong kommune. Søknaden begrunnes med at planlagt utbygging av fritidsbebyggelse i kommunen på sikt vil føre til økt vannbehov. Kapasiteten ved eksisterende vannverk vil da ikke være tilstrekkelig. Omsøkte brønner er etablert i en sand- og grusavsetning langs Sanddølas elvebredd. I dag tas det ut inntil 16 l/s fra brønn 1 som allerede er i bruk. Nytt planlagt maksimalt uttak fra begge brønner vil være 25 l/s. Det er opplyst at normalt uttak vil ligge på rundt 10,1 l/s.

Grunnvannsmagasinet på Farstøa ble i 2019 kartlagt til å ha en samlet kapasitet på rundt 160 l/s. Kapasiteten er derfor antatt å være betydelig høyere enn planlagt maksimale uttak. Videre er det opplyst om at planlagt maksimalt uttak utgjør rundt 0,3 % av Sanddølas alminnelige lavvannsføring.

Det er ikke funnet registreringer av truede arter eller viktige naturtyper i området, ut over det som er nevnt i innsendte opplysninger. Sanddøla er i Vann-nett registrert som en vannforekomst med svært god økologisk tilstand. Vassdraget har gode gyte- og oppvekstforhold, og fisketrappene i Sanddøla forlenger lakseførende strekning med 45 km. Sanddøla er et vernet vassdrag, hvor viktige landskapsverdier og friluftsområder i indre Trøndelag skal bevares.

Det har de senere årene vært påvist flere tilfeller av furunkulose hos laks i Sanddøla. Dette er en sykdom som bryter ut når det er varmt og lite vann i elva, og når fisken blir stresset. Utbruddene starter ofte ved Tømmeråsfossen, litt nedstrøms planlagt sted for vannuttak. Nedenfor fossen er det en stor kulp som ved lavvannsperioder ofte har mye fisk som venter på oppvandring. I 2018 og 2019 plukket Namsenvassdraget Elveierlag (NE) henholdsvis 1,8 tonn og 0,5 tonn død laks i Sanddøla. I tillegg til sykdom ble det observert økt dødelighet på frisk voksen fisk, yngel og ungfisk grunnet høy vanntemperatur og oksygenmangel.

Det er viktig å hindre smitteutbrudd i Sanddøla. På varme sommerdager, når det er lite vann i elva, vil det også høyst sannsynlig være et økt forbruk av drikkevann, vann til plenvanning, etc. Lav vannføring over tid medfører også at det kan bli vanskelig for fisk å vandre opp fisketrappene i vassdraget, noe som kan føre til at fisken blir stresset av å stå tett og ikke komme videre.

Selv om det planlagte maksimale uttaket kun er anslått til å være 0,3 % av Sanddølas lavvannsføring, gjør sårbarheten med hensyn til furunkuloseutbrudd at vi mener et økt vannuttak i utgangspunktet er uheldig. De siste somrene har vannføringen i elva vært så lav som ned mot 1 m³/s i varme perioder. Namsenvassdraget Elveierlag har tidligere uttalt at de ønsker å sikre en vannføring på minimum 10 m³/s i Sanddøla gjennom oppvandringsperioden for fisk (juni-oktober).

Med bakgrunn i dette mener vi det er viktig at tilstrekkelig vannføring i Sanddøla opprettholdes og kontrolleres. Omsøkte vannuttak isolert sett ser ut til å ha liten påvirkning på hydrologien og situasjonen for laks i elva, men vi anbefaler at det gjøres en vurdering av samlet belastning for uttak langs Sanddøla. Ved tørkeperioder kan det settes restriksjoner på vannuttak ved behov.

Vi har ut over dette ingen øvrige merknader til søknaden.

Med hilsen

Anne Sundet Tangen
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Synnøve Bruland
rådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent